

Mykologický inventarizační průzkum NPR Velký Špičák

Mycological stocktaking survey of The National Nature Reservation Velký Špičák

MAREK BROM

Polní 3625/37, Jihlava, CZ – 586 01; e-mail: brom.m@kr-vysocina.cz

Abstract: A Mycological stocktaking survey of The National Nature Reservation Velký Špičák in the central Bohemian-Moravian Highlands was conducted from 2004 until 2007. The protected territory is defined by beechwood addition of other wood species. Research proved the existence of many types of fungi, out of which some fungi types belong to dry-rot (wood inhabiting). A number of the types found were placed in the Czech Republic's Fungi red book (macromycetes) (Holec et Beran 2006). Other authors' data was used in a limited extent only. Herbal material is kept in the author's private collection. The mycobiota locality is very rich and interesting, especially the group of wood-inhabiting fungi. This fact means a good condition and conservation of phytocoenose in the locality.

Key words: mycological stocktaking survey, central Bohemian-Moravian Highlands, beech woods, group of wood-inhabiting fungi, Czech Republic

ÚVOD

Státní přírodní rezervace Velký Špičák byla zřízena v roce 1964 a do kategorie Národní přírodní rezervace byla převedena roku 1992. V r. 2004 byla NPR Velký Špičák zařazena do soustavy chráněných území Natura 2000.

Historie mykologického poznání Velkého Špičáku sahá několik desítek let do minulosti, nebylo však dosud zpracováno v soubornou odbornou práci či studii. Z lokality publikoval údaje jihlavský mykolog Petr Vampola (1991, 1996), přičemž v první práci uvádí 48 druhů a v následné inventarizaci 64 determinovaných taxonů chorošovitých hub.

Cílem mé práce je vytvoření uceleného seznamu taxonů hub z této lokality.

METODIKA

Sledovány byly makromycety o velikosti plodnic nebo stromat nejméně 0,2 cm. U jednotlivých druhů hub zařazených do Červeného seznamu hub (makromycetů) České republiky (Holec et Beran 2006) jsou připojeny stručné údaje o ekologii (substrát, biotop), rozšíření v zájmovém území: velmi hojný (20 nálezů a více), hojný (10–20 nálezů), roztroušený (5–10 nálezů), vzácný (do 5 nálezů), velmi vzácný (1–2 nálezy) případně ohrožení a vymezení trofické skupiny hub (lichenizovaná houba, mykorhizní symbiont, parazit, saproparazit, saprotrof). Do práce nebyly zařazeny lišejníky, tzn. lichenizované houby.

Latinská jména s autorskými zkratkami jsou sjednoceny dle internetového serveru Index Fungorum <http://www.indexfungorum.org/Names/AuthorsOfFungalNames.asp>, jiných pramenů bylo použito jen výjimečně. Česká jména byla přednostně čerpána z publikací Hagara et al. (2002), Papoušek (2004) a Holec et Beran (2006). V menší míře byla použita i česká jména publikovaná v odborných článkách (Pouzar 2005).

Nomenklatura syntaxonů je sjednocena podle Moravce (Moravec et al. 1995) a nomenklatura vyšších rostlin podle Klíče k úplné květeně ČR (Kubát et al. 2002).

Houby zařazené do Červeného seznamu hub (makromycetů) České republiky (Holec et Beran 2006) jsou označeny zkratkou stupně ohrožení v České republice:

CR	critically endangered	kriticky ohrožené druhy
EN	endangered	ohrožené druhy
VU	vulnerable	zranitelné druhy
NT	near threatened	téměř ohrožené druhy
DD	data deficient	druhy, o nichž jsou nedostatečné údaje (z hlediska jejich ohrožení)

Průzkum zvláště chráněného území byl prováděn formou terénního sběru (tzv. „procházení lokality“) a nebyl vázán na přesně vymezené studijní plochy. V letech 2004–2007 bylo každoročně absolvováno cca 25 návštěv lokality během celé vegetační sezóny, přičemž termíny návštěv byly voleny s ohledem na pokrytí všech hlavních aspektů růstu hub (časně jarní: po odtátí sněhu; jarní: duben – květen; časně letní: v červnu – začátek růstu mykorhizních hub; letní: červenec – srpen; podzimní: od konce srpna do poloviny října – vrchol sezóny, kdy fruktifikuje nejvíce druhů; pozdně podzimní: od prvních slabších mrazů v polovině října zhruba do konce listopadu – do napadnutí sněhu).

Pro zachycení co nejširšího spektra hub, byly studovány všechny přítomné substráty, které houby na lokalitě osidlují. Detailněji se práce věnuje saprotrofům, z nich potom hlavně lignikolním druhům pro jejich indikativní význam z hlediska zachovalosti a přirozenosti biotopu. Pokud jsou k taxonu přiřazeny dvě trofické skupiny hub, znamená to, že houba může během svého života střídát způsob výživy nebo typ substrátu.

Jednotlivé skupiny nebo rody hub jsou zpracovány s různou mírou podrobnosti. Podrobněji jsou v práci zpracovány choroše (*Polyporales* s. l.). Oproti tomu rod sametovka (*Conocybe*), křehutka (*Psathyrella*), pavučinec (*Cortinarius*), čepičatka (*Galerina*), tmavobělka (*Melanoleuca*) nebo

houby kornatcovité (*Corticaceae* s. l.) jsou zpracovány nedostatečně, tzn. jsou zastoupeny pouze omezeným počtem druhů. U těchto skupin nebo rodů hub jsem se snažil alespoň o zařazení reprezentativních, nápadnějších a snadněji určitelných druhů.

U zajímavých, kritických nebo obtížně určitelných taxonů hub byl sebrán dokladový materiál s přesným odlišením nálezů z jednotlivých typů biotopů lokality. Usušený dokladový materiál kritických nebo obtížně určitelných druhů byl zpracován do podoby herbářových položek v zaklapávacích PVC sáčcích, opatřen etiketou a uložen v soukromé herbářové sbírce autora. V komentovaném seznamu taxonů makromycetů je u takto sebraných a ošetřených druhů poznámka „Herb. M. Brom“.

CHARAKTERISTIKA ÚZEMÍ A JEDNOTLIVÝCH BIOTOPŮ

Komplex přírodě blízkých listnatých a smíšených porostů s vtroušeným podílem jedle bělokoré (*Abies alba*) leží na plochem hřbetu s vrcholy Velký Špičák (733 m n. m.) a Velké Javoří (679 m n. m.) asi 3 km SV od města Třešť v katastrálním území Třešť, s výměrou 46,08 ha a nadmořskou výškou 650–733 m.

Plochy hřbet v prostoru mezi vrcholy Velký Špičák a Velké Javoří se ve vrcholových partiích Velkého Špičáku mění na kryogenně modelovaný terén s mrazovými sruby, množstvím kryoplanačních teras a menšími balvanitými moři (Čech et al. 2002).

Zájmové území se nachází z hlediska geomorfologického členění České republiky v provincii Česká Vysočina, soustavě Česko-moravská soustava, podsoustavě Českomoravská vrchovina, celku Křižanovská vrchovina, podcelku Brtnická vrchovina a okrsku Špičák (Demek 1987).

Podloží je tvořeno z třetihorních metamorfovaných hornin moldanubika. Vrcholové partie Velkého Špičáku tvoří cordierit-biotická pararula, která na stranách plynule přechází v cordierit-biotický migmatit (Čech et al. 2002).

Půdními typy jsou různě hluboké a kyselé kambizemě (kambizem dystrická) spolu s podzolem (kryptopodzolem) kambickým. Na vlhkých a zamokřených plochách převažují pseudogleje (kambický a typický) a místně kambizem pseudoglejová (Čech et al. 2002).

Chráněné území leží v mírně teplé klimatické oblasti jednotky MT3 (Quitt 1971) s průměrným ročním úhrnem srážek 600 až 650 mm (Tolasz et al. 2007).

Lokalita se nachází ve fytogeografickém okrese 67. Českomoravská vrchovina (Skalický 1988) a ve čtverci 6659c středoevropského síťového mapování (Niklfeld 1971).

Rekonstruována je zde potenciální přirozená vegetace květnatých bučin asociace *Dentario enneaphylli-Fagetum* (Neuhäuslová et Moravec 1997).

Území rezervace je pokryto velmi zachovalými, přírodě blízkými společenstvy, převážně květnatých bučin z rámce svazu *Fagion*, podsvazu *Eu-Fagenion*. Zbytky jedlových

bučin na severozápadním svahu Velkého Špičáku a na mírných svazích a plochem hřbetu mezi oběma vrcholy lze přiřadit k asociaci *Dentario enneaphylli-Fagetum*, místy se vyskytují porosty asociace *Festuco altissimae-Fagetum*. Suťové javořiny v skalnatém okolí vrcholu Velký Špičák odpovídají suťovým lesům svazu *Tilio-Acerion*, asociaci *Lunario-Aceretum*. Porosty s převahou jasanu na severovýchodním a východním úbočí Velkého Špičáku lze rovněž zařadit do širšího rámce svazu *Tilio-Acerion*. Na skalkách mrazových srubů lze ojediněle nalézt šterbinovou vegetaci silikátových skal a drolin svazu *Hypno-Polypodion*, vzácností ve střední části rezervace jsou lesní prameniště svazu *Cardaminion amarae*. Bylinné patro je velmi druhově bohaté. Snížení jeho druhové bohatosti nebo pokryvnosti je důsledkem zejména rozdílných světelných podmínek (silný listový zápoj v mladých hustých porostech zmlazení) (Hofhanzlová et Ekrt 2007).

Pro účely mykofloristického výzkumu lze území rozdělit na několik různě velkých a svým charakterem odlišných biotopů.

Vlastní okolí vrcholu Velký Špičák a zejména partie východně a jihovýchodně od vrcholu jsou typické častými skalními výchozy, kryoplanačními terasami, mrazovými sruby a drobnými suťovými poli a porostlé suťovou javořinou svazu *Tilio-Acerion* s bohatým bylinným a dřevinným podrostem. Mělké skeletovité půdy jsou pokryté nízkou, místy středně až vysokou vrstvou nadložního humusu. Plocha je pokryta řadou tlejících kmenů a větví listnáčů o různém stupni rozkladu. Zajímavými druhy jsou např. pórnatka purpurová (*Ceriporia purpurea*) a pórovka šedá (*Protomerulius caryae*).

Na bázi skalního masivu se vytvořila jasenina širšího rámce svazu *Tilio-Acerion*. Lze jmenovat bělochoroš polokloboukatý (*Skeletocutis nivea*) nebo kavinovku lošákovitou (*Kavinia himantia*).

Severní až severovýchodní cíp rezervace ukončený procházející turistickou stezkou a pokrytý přestárlou bukovou kmenovinou s ojedinělými jedinci dubu letního (*Quercus robur*) a jedle bělokoré (*Abies alba*) je plochou se zajímavým bylinným podrostem, množstvím semenáčků dřevin poškozených zvěří a místy bohatou vrstvou humusu. Na několika ležících „zmechovatělých“ kmenech listnáčů roste např. hlívička stopkatá (*Hohenbuehelia auriscalpium*).

Fragmenty jedlobučiny z asociace *Dentario enneaphylli-Fagetum* a *Festuco altissimae-Fagetum* s množstvím silně rozložených jedlových kmenů lze nalézt na severozápadním okraji chráněného území. Půdní povrch je silně zastíněn dřevinným podrostem tvořeným téměř výlučně mladšími jedinci buku lesního (*Fagus sylvatica*). Na světlinách se rozvinul bylinný podrost s hojným zastoupením rodu ostružiník (*Rubus* sp.) Zde se vyskytují např. hlívička jedlová (*Hohenbuehelia abietina*), houžovec bobří (*Lentiniellus castoreus*), šafránka ozdobná (*Tricholomopsis decorata*), hlíva hnězdovitá (*Phyllotopsis nidulans*) nebo štitovka sametonohá (*Pluteus plautus*).

Vlhkostní a teplotní podmínky svahu s vysokou sklonitostí, západní až jihozápadní orientací, pokrytého vzrostlou bukovou kmenovinou jsou velmi ovlivněny charakterem terénu, který je celoročně vystaven silnému proudění vzduchu. Dřevinný podrost není vytvořen, bylinný jen zřídka, vrstva nadložního humusu je spíše nízká. U paty svahu se nalézají zbytky jedlobučiny s velmi hustým dřevinným podrostem tvořeným výlučně bukem. Na ležících kmenech rostou např. outkovečka rumělková (*Pycnoporus cinnabarinus*) či lupeník březový (*Lenzites betulina*).

Rozsáhlé plochy mezi vrcholy Velký Špičák a Velké Javoří s porosty asociace *Dentario enneaphylli-Fagetum*, místy *Festuco altissimae-Fagetum* reprezentují jádro rezervace a nejcennější mykologické naleziště. Od plochého nevýrazného hřbetu ve východní polovině se terén postupně snižuje směrem k západní hranici, plocha je místem četných pramenišť a lesních světlin. Půdní povrch je pokryt obrovským množstvím dřevní hmoty listnáčů a jehličnanů o různém stupni rozkladu. Fruktifikaci hub po celou dobu vegetačního období silně omezuje listový zápoj (nedostatek atmosférických srážek spadlých na zem) přestárle bukové kmenoviny a dřevinného podrostu tvořeného téměř výhradně mladými buky. Pouze vtroušeň se už vyskytují ostatní druhy dřevin včetně posledních jedinců jedle.

Na padlých kmenech jehličnanů lze nalézt druhy pórnatku tlustou (*Antrodia crassa*), outkovečku citrónovou (*Antrodiella citrinella*), pórnatku placentovou (*Postia placenta*), bělochoroš hedvábitěměkký (*Postia sericeomollis*), ohňovec smrkový (*Phellinus chrysoloma*), bolinku černo-hnědou (*Camarops tubulina*), ronivku troudni (*Hydropus marginellus*) nebo štítovku černolemou (*Pluteus atomarginatus*).

Na jedli jsou vázány druhy hlívička jedlová (*Hohenbuehelia abietina*), pevník jedlový (*Amylostereum chailletii*), kotrč Němcův (*Sparassis nemecii*), bondarcevkka horská (*Bondarzewia montana*), ohňovec Hartigův (*Phellinus hartigii*), lesklokorka jehličnanová (*Ganoderma carnosum*), žilnatka bledá (*Phlebia centrifuga*), škrobnatec jedlový (*Aleurodiscus amorphus*) nebo korálovec jedlový (*Hericium flagellum*).

Na živé kmeny nebo tlející dřevní hmotu padlých kmenů listnáčů jsou vázány šupinovka ježatá (*Pholiota squarrosoides*), hlíva hnízdovitá (*Phyllotopsis nidulans*), hlívička stopkatá (*Hohenbuehelia auriscalpium*), pařezník pozdní (*Panellus serotinus*), hrotnatečka sladkovonná (*Mycocacia nothofagi*), ostnateček křehký (*Dentipellis fragilis*), pevník dvoubarevný (*Laxitextum bicolor*), vějířovec obrovský (*Meripilus giganteus*), bránovitec dvoutvarý (*Trichaptum bifforme*), outkovečka naoranžovělá (*Antrodiella fissiliformis*), rezavec pokožkový (*Inonotus cuticularis*), smolokorka buková (*Ischnoderma resinatum*), pórovka šedá (*Protomerulius caryae*), pórnatka bledoplavá (*Ceriporiopsis gilvescens*) nebo choroš smolonohý (*Polyporus badius*).

V listovém opadu rostou druhy jako např. muchomůrka zelená (*Amanita phalloides*), holubinka fialovonohá (*Rus-*

sula violeipes), ryzec křídlatovýtrusý (*Lactarius pterosporus*), ryzec bledý (*Lactarius pallidus*), ojedinele ryzec syrovinka (*Lactarius volemus*) a velmi hojně helmovka šafránová (*Mycena crocata*).

Lesní světlinu v okolí vrcholu Velké Javoří představuje vzrostlá řídká buková kmenovina se zapojeným bylinným podrostem po celé její ploše. Na světlině se nalézá relativně velké množství padlých kmenů listnáčů. Na živých kmenech tvoří dutiny hojný rezavec pokožkový (*Inonotus cuticularis*) a šupinovka slizká (*Pholiota adiposa*).

Cenné mykologické partie se také vytvořily v porostech naléhajících na lesní světlinu okolo vrcholu Velké Javoří, zvláště západním směrem je možné nalézt množství silně zetlelého dřevního substrátu s výskytem mnoha vzácných druhů, např. kukmáku dřevního (*Volvariella caesiostincta*), štítovky síťnaté (*Pluteus phlebophorus*), štítovky huňaté (*Pluteus hispidulus*), štítovky stinné (*Pluteus umbrosus*), štítovky vločkaté (*Pluteus podospileus*), štítovky Thomsovy (*Pluteus thomsonii*), třepenitky drobné (*Hypholoma subviride*), slzečníku síťnatého (*Bolbitius reticulatus*), strmělky čiškovité (*Pseudoclitocybe cyathiformis*), houžovce bobřího (*Lentinellus castoreus*), vláknice pavučinkovité (*Inocybe petiginosa*), závojenky hedvábné (*Entoloma sericatum*), ronivky podhorské (*Hydropus subalpinus*) nebo kržatky šikmé (*Flammulaster limulatus*).

V mělkém listovém opadu mladé jaseniny lze potom identifikovat např. špičku kožovou (*Marasmius torquescens*), helmovku Oortovu (*Mycena arcangeliana*), pýchavku ježatou (*Lycoperdon echinatum*) a psivku obecnou (*Mutinus caninus*).

KOMENTOVANÝ SEZNAM TAXONŮ MAKROMYCETŮ

Skladba taxonů z hlediska systematického:

Houby vřeckovýtrusé (<i>Ascomycetes</i>)	45 taxonů
Nižší houby stopkovýtrusé (<i>Heterobasidiomycetes</i>)	14 taxonů
Vyšší houby stopkovýtrusé (<i>Homobasidiomycetes</i>)	336 taxonů
-nelupenaté (<i>Aphylliphorales</i>)	140 taxonů
-lupenaté (<i>Agaricales</i>)	153 taxonů
-holubinkotvaré (<i>Russulales</i>)	23 taxonů
-hříbotvaré (<i>Boletales</i>)	12 taxonů
-břichatkovité (<i>Gasterales</i>)	8 taxonů
Celkem	395 taxonů

Skladba taxonů z hlediska vymezení trofické skupiny hub:

Mykorhizní symbiont	66 taxonů
Parazit	2 taxony
Saproparazit	34 taxonů
Saprotrof	293 taxonů
Celkem	395 taxonů

Houby vřeckovýtrusé (*Ascomycetes*)

- Ascocoryne sarcoides* (Jacq.) W. J. Groves et Wilson
Ascodichaena rugosa Butin
Bertia moriformis (Tode) De Not.
 Herb. M. Brom.
Bisporella citrina (Batsch) Korf et S. E. Carp.
Bulgaria inquinans (Pers.) Fr.
Camarops polysperma (Mont.) J. H. Miller
Camarops tubulina (Alb. et Schwein.) Shear NT
 Saprotróf lignikolní. Roztroušeně a po celé ploše rezervace se vyskytující, celoročně rostoucí druh typický pro silně zetlelé ležící kmeny jehličnanů zbavené borky, obvykle jedle bělokoré, méně už listnáčů – buk lesní. Fruktifikuje pravidelně každý rok. Herb. M. Brom.
Diatrype disciformis (Hoffm.) Fr.
Diatrype stigma (Hoffm.) Fr.
Discina perlata (Fr.) Fr.
Durandiella gallica M. Morelet
 Herb. M. Brom.
Eutypa maura (Fr.) Sacc.
 Herb. M. Brom.
Eutypa spinosa (Pers.) Tul. et C. Tul.
 Herb. M. Brom.
Hymenoscyphus fagineus (Pers.) Dennis
Hymenoscyphus serotinus (Pers.) W. Philips
Hypocrea citrina (Pers.) Fr.
Hypocrea gelatinosa (Tode) Fr.
Hypocrea rufa (Pers.) Fr.
Hypomyces aurantius (Pers.) Fuckel
Hypomyces chrysospermus Tul. et C. Tul.
Hypoxylon cohaerens (Pers.) Fr.
Hypoxylon fragiforme (Pers.) J. Kickx f.
Hypoxylon howeanum Peck
Hypoxylon multifforme (Fr.) Fr.
Hypoxylon rubiginosum (Pers.) Fr.
Hypoxylon serpens (Pers.) Fr.
Chlorociboria aeruginosa (Oeder) Seaver ex C. S. Ramamurthi, Korf et L. R. Batra
Lachnellula calyciformis (Wild.) Dharne
 Herb. M. Brom.
Lachnum brevopilum (Höhn.) Nannf.
Lasiosphaeria spermoides (Hoffm.) Ces. et De Not.
Mollisia cinerea (Batsch) P. Karst.
Nectria cinnabarina (Tode) Fr.
Nectria coccinea (Pers.) Fr.
Nectria episphaeria (Tode) Fr.
Nectria peziza (Tode) Fr.
Neobulgaria pura (Pers.) Petr. NT
 Saprotróf lignikolní. Hojný druh typický pro ležící kmeny, kmínky a silně větve zbavené borky buku lesního v pozdně podzimním období. Fruktifikuje pravidelně každý rok.
Peckiella luteovirens (Fr.) Tul. et C. Tul.
Peziza arvernensis Boud.
Peziza micropus Pers.

- Rhytisma acerinum* (Pers.) Fr.
Ustulina deusta (Hoffm.) Lind
Valsa abietis Fr.
Xylaria hypoxylon (L.) Grev.
Xylaria longipes Nitschke
Xylaria polymorpha (Pers.) Grev.

Nížší houby stopkovýtrusé (*Heterobasidiomycetes*)

- Auricularia auricula-judae* (Fr.) Quéf.
Auricularia mesenterica (Dicks.) Pers.
Calocera cornea (Batsch) Fr.
Calocera viscosa (Pers.) Fr.
Dacrymyces minor Peck
Dacrymyces stillatus Nees
Exidia cartilaginea S. Lundell et Neuhoff NT
 Saprotróf lignikolní. Velmi vzácně a celoročně se vyskytující druh na ležících větvích lip. (*Tilia* sp.) Fruktifikuje pravidelně každý rok.
Exidia pithya Fr.
Exidia plana (F. H. Wigg.) Donk
Exidia truncata Fr.
Protomerulius caryae (Schwein.) Ryvarden
 Herb. M. Brom.
Pseudohydnum gelatinosum (Scop.) P. Karst.
Tremella foliacea Pers.
Tremella mesenterica Retz.

Vyšší houby stopkovýtrusé (*Homobasidiomycetes*) - nelupenaté (*Aphyllophorales*)

- Aleurodiscus amorphus* Rabenh.
 Herb. M. Brom.
Amylostereum areolatum (Chaillet) Boidin
 Herb. M. Brom.
Amylostereum chailletii (Pers.) Boidin
 Herb. M. Brom.
Antrodia crassa (P. Karst.) Ryvarden VU
 Saprotróf lignikolní. Velmi vzácný, celoročně se vyskytující druh „pralesního choroše“ rostoucí na bocích dvou odkorněných silně zetlelých kmenů smrku ztepilého ve střední části, místě zvaném „U Javoru“. Fruktifikuje pravidelně každý rok. Herb. M. Brom.
Antrodia serialis (Fr.) Donk
Antrodia sinuosa (Fr.) P. Karst.
 Herb. M. Brom.
Antrodiella citrinella Niemelä et Ryvarden EN
 Saprotróf lignikolní. Velmi vzácný druh (ojediněle se vyskytující) pozdně podzimního až zimního aspektu rostoucí na silně zetlelém dřevě ležícího kmene buku lesního ve střední části rezervace. Nepravidelně fruktifikuje, naposledy v roce 2005. Herb. M. Brom.
Antrodiella faginea Vampola et Pouzar
 Herb. M. Brom.
Antrodiella fissiliformis (Pilát) Gilb. et Ryvarden NT

- Saprotrof lignikolní. Roztroušeně se vyskytující druh pozdně letního až podzimního aspektu rostoucí na silně zetlelém dřevě ležících kmenů listnáčů, převážně buku lesního ve střední části rezervace. Fruktifikuje pravidelně každý rok. Herb. M. Brom.
- Antrodiella hoehnelii* (Bres.) Niemelä
Herb. M. Brom.
- Antrodiella onychoides* (Egeland) Niemelä
Herb. M. Brom.
- Antrodiella parasitica* Vampola
Herb. M. Brom.
- Antrodiella semisupina* (Berk. et M. A. Curtis) Ryvarden
Herb. M. Brom.
- Aurantiporus fissilis* (Berk. et M. A. Curtis) H. Jahn ex Ryvarden
V zájmovém území druh sbíral P. Vampola, osobně jsem výskyt tohoto taxonu nepotvrdil.
- Basidioradulum radula* (Fr.) Nobles
- Bjerkandera adusta* (Willd.) P. Karst.
- Bjerkandera fumosa* (Pers.) P. Karst.
Herb. M. Brom.
- Bondarzewia montana* (Quél.) Singer
- Cantharellus amethysteus* (Quél.) Sacc.
- Cantharellus cibarius* Fr.
- Cantharellus friesii* Quél. VU
Mykorrhizní symbiont. Velmi vzácně vyskytující se druh pozdně letního až podzimního aspektu rostoucí v listovém opadu západně od vrcholu Velké Javoří. Nepravidelně fruktifikuje, naposledy v roce 2007.
- Cantharellus pallens* Pilát
- Cantharellus tubaeformis* Fr.
- Ceriporia excelsa* (S. Lundell) Parmasto
V zájmovém území druh sbíral P. Vampola, osobně jsem výskyt tohoto taxonu nepotvrdil.
- Ceriporia purpurea* (Fr.) Donk
Herb. M. Brom.
- Ceriporia reticulata* (Hoffm.) Domański
- Ceriporia viridans* (Berk. Et Broome) Donk
V zájmovém území druh sbíral P. Vampola, osobně jsem výskyt tohoto taxonu nepotvrdil.
- Ceriporiopsis gilvescens* (Bres.) Domański
Herb. M. Brom.
- Ceriporiopsis mucida* (Pers.) Gilb. et Ryvarden
Herb. M. Brom.
- Ceriporiopsis pannocincta* (Romell) Gilb. et Ryvarden
- Clavicornia pyxidata* (Pers.) Doty
- Clavulina cinerea* (Bull.) J. Schröt.
- Clavulina coralloides* (L.) J. Schröt.
- Climacocystis borealis* (Fr.) Kotl. et Pouzar
- Coniophora puteana* (Schumach.) P. Karst.
- Cylindrobasidium laeve* (Pers.) Chamuris
- Dacryobolus karstenii* (Bres.) Oberw. ex Parmasto
- Daedaleopsis confragosa* (Bolton) J. Schröt.
- Datronia mollis* (Sommerf.) Donk
- Dendrothele acerina* (Pers.) P. A. Lemke
- Dentipellis fragilis* (Pers.) Donk
Herb. M. Brom.
- Diplomitoporus lindbladii* (Berk.) Gilb. et Ryvarden
Herb. M. Brom.
- Fomes fomentarius* (L.) J. J. Kickx
- Fomitopsis pinicola* (Sw.) P. Karst.
- Ganoderma applanatum* (Pers.) Pat.
- Ganoderma carnosum* Pat.
- Gloeophyllum abietinum* (Bull.) P. Karst.
- Gloeophyllum odoratum* (Wulfen) Imazeki
- Gloeophyllum sepiarium* (Wulf.) P. Karsten
- Hapalopilus nidulans* (Fr.) P. Karst.
- Henningsomyces candidus* (Pers.) Kuntze
- Hericium coralloides* (Scop.) Pers.
- Hericium flagellum* (Scop.) Pers. NT
Saprotrof lignikolní. Charakteristický, roztroušeně se vyskytující druh pozdně letního až podzimního aspektu, rostoucí na bocích a svrchní straně odkorněných kmenů jedlí ve střední části rezervace. Fruktifikuje pravidelně každý rok.
- Heterobasidion annosum* (Fr.) Bref.
Herb. M. Brom.
- Hydnum repandum* L.
- Hyphoderma puberum* (Fr.) Wallr.
- Hyphoderma setigerum* (Fr.) Donk
- Hypochnicium bombycinum* (Sommerf.) J. Erikss.
- Hypochnicium lundellii* (Bourdot) J. Erikss.
- Chondrostereum purpureum* (Pers.) Pouzar
- Inonotus cuticularis* (Bull.) P. Karst.
- Inonotus nodulosus* (Fr.) P. Karst.
- Inonotus obliquus* (Ach. ex Pers.) Pilát
- Ischnoderma resinatum* (Schr.) P. Karst.
- Ischnoderma benzoinum* (Wahlenb.) P. Karst.
- Junghuhnia lacera* (P. Karst.) Niemelä et Kinnunen NT
Saprotrof lignikolní. Velmi vzácný druh podzimního až pozdně podzimního aspektu rostoucí na spodní straně odkorněných ležících větvích a kmínkách listnáčů. V zájmovém území jej sbíral P. Vampola, osobně jsem výskyt tohoto druhu nepotvrdil.
- Junghuhnia nitida* (Pers.) Ryvarden
- Kavinia himantia* (Schwein.) J. Erikss.
Herb. M. Brom.
- Laetiporus sulphureus* (Bull.) Murrill
- Laxitextum bicolor* (Pers.) Lentz
- Lenzites betulina* (L.) Fr.
Herb. M. Brom.
- Macrotyphula fistulosa* (Holmsk.) R. H. Petersen
- Macrotyphula juncea* (Alb. et Schwein.) Berthier
- Meripilus giganteus* (Pers.) P. Karst.
- Meruliopsis corium* (Fr.) Ginns
- Merulius tremellosus* Schrad.
- Mycocacia nothofagi* (G. Cunn.) Ryvarden
Herb. M. Brom.
- Neolentinus adhaerens* (Alb. et Schwein.) Redhead et Ginns
- Oxyporus populinus* (Schumach.) Donk
- Peniophora incarnata* (Pers.) P. Karst.
- Phellinus ferruginosus* (Schr.) Pat.

- V zájmovém území druh sbíral P. Vampola, osobně jsem výskyt tohoto taxonu nepotvrdil.
- Phellinus hartigii* (Allesch. et Schnabl) Pat.
Herb. M. Brom.
- Phellinus chrysoloma* (Fr.) Donk
Herb. M. Brom.
- Phlebia centrifuga* P. Karst. EN
Saprotrof lignikolní. Hojný, charakteristický druh, zvláště pro střední část zájmové plochy, pozdně letního až pozdně podzimního aspektu rostoucí na bocích ležících kmenů jehličnanů a listnáčů. Fruktifikuje pravidelně každý rok.
- Phlebia radiata* Fr.
Phlebia rufa (Pers.) M. P. Christ.
Phlebiella sulphurea (Pers.) Ginns et M. N. L. Lefebvre
Piptoporus betulinus (Bull.) P. Karst.
Plicaturopsis crispa (Pers.) D. A. Reid
Polyporus badius (Pers.) Schwein.
Herb. M. Brom.
Polyporus brumalis (Pers.) Fr.
Polyporus ciliatus Fr.
Polyporus squamosus (Huds.) Fr.
Polyporus varius (Pers.) Fr.
Postia alni Niemelä et Vampola
Herb. M. Brom.
Postia caesia (Schrad.) P. Karst.
Herb. M. Brom.
Postia fragilis (Fr.) Jülich
Herb. M. Brom.
Postia guttulata (Peck) Jülich
Postia placenta (Fr.) M. J. Larsen et Lombard EN
Saprotrof lignikolní. Velmi vzácný druh „pralesního cho-roše“ časně letního až letního aspektu, rostoucí na bocích dvou silně ztělých kmenů smrku ztepilého ve střední části rezervace a jihozápadně od vrcholu Velké Javoří. Fruktifikuje pravidelně každý rok. Herb. M. Brom.
Postia pychogaster (F. Ludw.) Vesterh.
Postia rennyi (Berk. et Broome) Rajchenb.
V zájmovém území druh sbíral P. Vampola, osobně jsem výskyt tohoto taxonu nepotvrdil.
Postia sericeomollis (Romell) Jülich
Herb. M. Brom.
Postia stiptica (Pers.) Jülich
Postia tephroleuca (Fr.) Jülich
Herb. M. Brom.
Pseudocraterellus sinuosus (Fr.) Corner
Pycnoporus cinnabarinus (Jacq.) Fr.
Herb. M. Brom.
Ramaria stricta (Pers.) Quéf.
Rigidoporus sanguinolentus (Alb. et Schwein.) Donk
Scutellinia scutellata (L.) Lambotte
Scytinostroma portentosum (Berk. et M. A. Curtis) Donk
Serpula himantoides (Fr.) P. Karst.
Schizophyllum commune Fr.
Schizopora flavipora Berk. et M. A. Curtis ex Cooke)
Ryvarden
Herb. M. Brom.
- Schizopora paradoxa* (Schrad.) Donk
V zájmovém území druh sbíral P. Vampola, osobně jsem výskyt tohoto taxonu nepotvrdil.
Schizopora radula (Pers.) Hallenb.
Herb. M. Brom.
Skeletocutis amorpha (Fr.) Kotl. et Pouzar
V zájmovém území druh sbíral P. Vampola, osobně jsem výskyt tohoto taxonu nepotvrdil.
Skeletocutis carneogrisea A. David
Herb. M. Brom.
Skeletocutis nivea (Jungh.) Jean Keller
Herb. M. Brom.
Sparassis nemecii Pil. et Ves. EN
Saproparazit lignikolní. Roztroušeně se vyskytující druh pozdně letního až podzimního aspektu rostoucí u pat stojících jedlí a vytrvávající i dávno po spadnutí kmenů. Druh nalézáný ve střední části rezervace. Fruktifikuje pravidelně každý rok.
Steccherinum fimbriatum (Pers.) J. Erikss.
Herb. M. Brom.
Steccherinum ochraceum (Pers.) Gray
Stereum hirsutum (Willd.) Pers.
Stereum rugosum Pers.
Stereum sanguinolentum (Alb. et Schwein.) Fr.
Stereum subtomentosum Pouzar
Thelephora palmata (Scop.) Fr.
Thelephora penicillata (Pers.) Fr.
Thelephora terrestris Ehrh.
Trametes gibbosa (Pers.) Fr.
Trametes hirsuta (Wulfen) Pilát
Trametes versicolor (L.) Lloyd
Trechispora hymenocystis (Berk. et Broome) K. H. Larss.
Herb. M. Brom.
Trichaptum abietinum (Dicks.) Ryvarden
Trichaptum biforme (Fr.) Ryvarden EN
Saprotrof lignikolní. Velmi vzácný druh letního až pozdně podzimního aspektu, rostoucí na bocích ležících kmenů buků ve střední části zájmového území. Fruktifikuje pravidelně každý rok. Herb. M. Brom.
Typhula phacorrhiza (Reichardt) Fr.
Tyromyces lacteus (Fr.) Murrill
Herb. M. Brom.
- Vyšší houby stopkovýtrusé (*Homobasidiomycetes*)
– holubinkotvaré (*Russulales*)**
- Lactarius blennius* (Fr.) Fr.
Lactarius lignyotus Fr.
Lactarius pallidus Pers.
Lactarius picinus Fr.
Lactarius piperatus (L.) Pers.
Lactarius pterosporus Romagn. EN
Mykorhizní symbiont. Hojný, charakteristický druh rostoucí v pozdně letním až podzimním období v listovém opadu střední části rezervace. Nepravidelně frukti-

fikuje, naposledy v roce 2006.
Lactarius rufus (Scop.) Fr.
Lactarius subdulcis (Bull.) Gray
Lactarius turpis Fr.
Lactarius volemus (Fr.) Fr.
Russula cyanoxantha (Schaeff.) Fr.
Russula emetica (Schaeff.) Pers.
Russula foetens (Pers.) Pers.
Russula chloroides (Krombh.) Bres.
Russula integra (L.) Fr.
Russula mustelina Fr.
Russula nigricans (Bull.) Fr.
Russula ochroleuca (Pers.) Fr.
Russula rosea Pers.
Russula vesca Fr.
Russula violeipes Quéf.
Russula virescens (Schaeff.) Fr.
Russula xerampelina (Schaeff.) Fr.

Vyšší houby stopkovýtrusé (*Homobasidiomycetes*) – lupenaté (*Agaricales*)

Agaricus essettei Bon
Amanita battarrae (Boud.) Bon
Amanita citrina var. *citrina* (Schaeff.) Pers.
Amanita crocea (Quéf.) Singer
Amanita muscaria (L.) Lam.
Amanita phalloides (Vaill. ex Fr.) Link
Amanita rubescens Pers.
Amanita spissa (Fr.) P. Kumm.
Amanita vaginata var. *vaginata* (Bull.) Lam.
Armillaria cepistipes Velen.
Armillaria ostoyae (Romagn.) Herink
Bolbitius reticulatus (Pers.) Ricken
Clitocybe gibba (Pers.) P. Kumm.
Clitocybe nebularis (Batsch) Quéf.
Clitocybe phaeophthalma (Pers.) Kuyper
Clitocybe phyllophila (Pers.) P. Kumm.
Clitocybe cf. *puberula* Kuyper
Clitopilus prunulus (Scop.) P. Kumm.
Conocybe ex. aff. *digitalina* (Velen.) Singer
 Herb. M. Brom.
Coprinellus sp. 1
 Herb. M. Brom.
Coprinellus sp. 2
 Herb. M. Brom.
Coprinellus micaceus (Bull.) Vilgalys, Hopple et Jacq.
 Johnson
Coprinellus xanthothrix (Romagn.) Vilgalys, Hopple et
 Jacq. Johnson
Cortinarius anomalus (Fr.) Fr.
Cortinarius ochrophyllus Fr. DD
 Mykorhizní symbiont. Velmi vzácný (ojediněle se vy-
 skytující) druh pozdně letního až podzimního aspektu
 rostoucí v listovém opadu a lesní hrabance jehličnanů

ve střední části rezervace. Nepravidelně fruktifikuje,
 naposledy v roce 2004.
Cortinarius violaceus (L.) Gray
Crepidotus appianatus (Pers.) P. Kumm.
Crepidotus mollis (Schaeff.) Staude
Crepidotus variabilis (Pers.) P. Kumm.
Cystoderma amianthinum (Scop.) Fayod
Cystoderma carcharias (Pers.) Fayod
Cystoderma granulosum (Batsch) Fayod
Cystolepiota seminuda (Lasch) Bon
Entoloma pleopodium (Bull.) Noordel.
Entoloma sericatum (Britzelm.) Sacc.
Flammulaster limulatus (Fr. ex Weinm.) Watling EN
 Saprotrof lignikolní. Velmi hojný, typický druh podzim-
 ního až pozdně podzimního aspektu rostoucí na tlejícím
 dřevě listnáčů po celé ploše rezervace. Fruktifikuje pra-
 videlně každý rok. Herb. M. Brom.
Flammulaster muricatus (Fr.) Watling EN
 Saprotrof lignikolní. Velmi vzácně se vyskytující druh
 pozdně letního až časně podzimního aspektu rostoucí
 jednotlivě nebo po několika jedincích na silně zetlelých
 dřevních zbytcích listnáčů ve střední části rezervace.
 Nepravidelně fruktifikuje, naposledy v roce 2007.
Flammulina velutipes (Curtis) Singer
Galerina marginata (Batsch) Kühner
Gymnopilus sapineus (Fr.) Maire
Gymnopus confluens (Pers.) Antonín, Halling et Noordel.
Gymnopus dryophilus (Bull.) Murrill
Gymnopus hariolorum (Bull.) Antonín, Halling et Noordel.
Hohenbuehelia abietina Singer et Kuthan DD
 Saprotrof lignikolní. Velmi vzácný, nepravidelně fruk-
 tifikující druh podzimního aspektu rostoucí na silně ze-
 tlelých torzech a pařezech jedle bělokoré v severozá-
 padním cípu zvláště chráněného území. Nepravidelně
 fruktifikuje, naposledy v roce 2004.
Hohenbuehelia atrocoerulea (Fr.) Singer
Hohenbuehelia auriscalpium (Maire) Singer EN
 Saprotrof lignikolní. Vzácný, ale pravidelně se vysky-
 tující druh podzimního aspektu rostoucí na bocích leží-
 cích, „zmechovatělých“ kmenů listnáčů v severní části
 zvláště chráněného území, střední části rezervace a zá-
 padně od vrcholu Velké Javoří. Fruktifikuje pravidelně
 každý rok. Herb. M. Brom.
Hydropus marginellus (Pers.) Singer
Hydropus subalpinus (Höhn.) Singer
 Herb. M. Brom.
Hygrophoropsis aurantiaca (Wulfen) Maire
Hygrophorus eburneus (Bull.) Fr.
Hygrophorus pustulatus (Pers.) Fr.
Hypholoma capnoides (Fr.) P. Kumm.
Hypholoma fasciculare (Fr.) P. Kumm.
Hypholoma lateritium (Schaeff.) P. Kumm
Hypholoma subviride (Berk. et M. A. Curtis) Dennis
Chlorophyllum rhacodes (Vittad.) Vellinga
Inocybe asterospora Quéf.
Inocybe mixtilis Britzelm.

- Inocybe petiginosa* (Fr.) Gillet
Inocybe rimosa (Bull.) P. Kumm.
Kuehneromyces mutabilis (Schaeff.) Singer et A. H. Sm.
Laccaria amethystina Cooke
Laccaria laccata (Scop.) Cooke
Lentinellus castoreus (Fr.) Kühner et Maire VU
 Saprotróf lignikolní. Roztroušeně se vyskytující, charakteristický druh podzimního až pozdně podzimního aspektu rostoucí na ležících kmenech a torzech jehličnanů a listnáčů v severozápadním cípu zvláště chráněného území, ve střední části rezervace a v okolí vrcholu Velké Javoří. Fruktifikuje pravidelně každý rok. Herb. M. Brom.
- Lentinellus cochleatus* (Pers.) P. Karst.
Lepiota clypeolaria (Bull.) P. Kumm.
Lepiota cristata (Bolton) P. Kumm.
Lepista flaccida (Sowerby) Pat.
Lepista nuda (Bull.) Cooke
Macrolepiota procera (Scop.) Singer
Marasmius alliaceus (Jacq.) Fr.
Marasmius androsaceus (L.) Fr.
Marasmius bulliardii Quéél.
Marasmius rotula (Scop.) Fr.
Marasmius scorodoni (Fr.) Fr.
Marasmius torquescens Quéél.
Marasmius wynnei Berk. et Broome
Megacollybia platyphylla (Pers.) Kotl. et Pouzar
Micromphale perforans (Hoffm.) Gray
Mycena acicula (Schaeff.) P. Kumm.
Mycena arcangeliana Bres.
Mycena capillaris (Schumach.) P. Kumm.
Mycena cinerella (P. Karst.) P. Karst
Mycena crocata (Schrad.) P. Karst
Mycena epipterygia (Scop.) Gray
Mycena fagetorum (Fr.) Gillet
Mycena galericulata (Scop.) Gray
Mycena galopus (Pers.) P. Kumm.
Mycena haematopus (Pers.) P. Kumm.
Mycena metata (Secr. ex Fr.) P. Kumm.
Mycena pelianthina (Fr.) Quéél.
Mycena pura (Pers.) P. Kumm.
Mycena renati Quéél.
Mycena rosea (Schumach.) Gramberg
Mycena rubromarginata (Fr.) P. Kumm.
Mycena sanguinolenta (Alb. et Schwein.) P. Kumm.
Mycena stipata Maas Geest. et Schwöbel
Mycena stylobates (Pers.) P. Kumm.
Mycena tintinnabulum (Batsch) Quéél.
Mycena viridimarginata P. Karst.
Mycena zephirus (Weinm.) P. Kumm.
Naucoria escharioides (Fr.) P. Kumm.
Oudemansiella mucida (Schrad.) Höhn.
Panellus mitis (Pers.) Singer
Panellus serotinus (Schrad.) Kühner
Panellus stipticus (Bull.) P. Karst.
Paxillus involutus (Batsch) Fr.
Pholiota adiposa (Batsch) P. Kumm.
- Pholiota flammans* (Batsch) P. Kumm.
Pholiota lenta (Pers.) Singer
Pholiota squarrosa (Batsch) P. Kumm.
Pholiota squarrosoides (Peck) Sacc. EN
 Saprotróf lignikolní. Hojně se vyskytující, charakteristický a „okrasný“ druh podzimního aspektu rostoucí na ležících kmenech buků ve střední části rezervace. Fruktifikuje pravidelně každý rok. Herb. M. Brom.
- Phyllotopsis nidulans* (Pers.) Singer NT
 Saprotróf lignikolní. Velmi hojný druh podzimního, pozdně podzimního až zimního aspektu rostoucí na ležících kmenech buků po celé ploše rezervace. Herb. M. Brom.
- Pleurotus dryinus* (Pers.) P. Kumm.
Pleurotus ostreatus (Jacq.) Quéél.
Pleurotus pulmonarius (Fr.) Quéél.
Pluteus atromarginatus (Konrad) Kühner
Pluteus cervinus P. Kumm.
Pluteus depauperatus Romagn.
Pluteus hispidulus (Fr.) Gillet VU
 Saprotróf lignikolní. Velmi vzácný druh pozdně letního až podzimního aspektu rostoucí jednotlivě nebo po několika jedincích na silně zetlelých dřevních zbytcích listnáčů západně od vrcholu Velké Javoří. Fruktifikuje pravidelně každý rok.
- Pluteus namus* (Pers.) P. Kumm.
Pluteus petasatus (Fr.) Gillet
Pluteus phlebophorus Cooke EN
 Saprotróf lignikolní. Velmi vzácný druh pozdně letního až časně podzimního aspektu rostoucí pospolitě na silně zetlelých dřevních zbytcích listnáčů západně od vrcholu Velké Javoří. Fruktifikuje pravidelně každý rok.
- Pluteus plautus* (Weinm.) Gill.
Pluteus podospileus Sacc. et Cub. EN
 Saprotróf lignikolní. Velmi vzácný druh pozdně letního až časně podzimního aspektu rostoucí na silně zetlelých dřevních zbytcích listnáčů západně od vrcholu Velké Javoří. Nepravidelně fruktifikuje, naposledy v roce 2006.
- Pluteus salicinus* (Pers.) P. Kumm.
Pluteus semibulbosus (Lasch) Quéél.
Pluteus thomsonii (Berk. et Broome) Dennis. EN
 Saprotróf lignikolní. Velmi vzácný druh pozdně letního až časně podzimního aspektu rostoucí na silně zetlelých dřevních zbytcích listnáčů západně od vrcholu Velké Javoří. Nepravidelně fruktifikuje, naposledy v roce 2006.
- Pluteus umbrosus* (Pers.) P. Kumm. VU
 Saprotróf lignikolní. Roztroušeně se vyskytující druh pozdně letního až podzimního aspektu rostoucí často pospolitě na silně zetlelých dřevních zbytcích listnáčů ve střední části zájmového území a západně od vrcholu Velké Javoří. Fruktifikuje pravidelně každý rok. Herb. M. Brom.
- Psathyrella* sp. 1
 Herb. M. Brom.
Psathyrella sp. 2
 Herb. M. Brom.

- Psathyrella candolleana* (Fr.) Maire
Psathyrella piluliformis (Bull.) P. D. Orton
Pseudoclitocybe cyathiformis (Bull.) Singer
Psilocybe cyanescens Wakef.
 Herb. M. Brom.
Resupinatus applicatus (Batsch) Gray
Rhodocollybia butyracea f. *asema* (Fr.) Antonín, Halling
 et Noordel.
Rhodocollybia maculata (Alb. et Schwein.) Singer
Rickenella fibula (Bull.) Raithehl.
Simocybe sumptuosa (P. D. Orton) Singer
Strobilurus esculentus (Wulfen) Singer
Stropharia aeruginosa (Curtis) Quéf.
Stropharia squamosa (Pers.) Quéf.
Tapinella atrotomentosa (Batsch) Šutara
Tapinella panuoides (Batsch) E.-J. Gilbert
Tricholoma pseudonictitans Bon
Tricholoma saponaceum (Fr.) P. Kumm.
Tricholomopsis decora (Fr.) Singer
Tricholomopsis rutilans (Schaeff.) Singer
Tubaria romagnesiana Arnolds
Volvariella caesiotincta P. D. Orton

VU

Saprotrof lignikolní. Velmi vzácný, charakteristický a „ozdobný“ druh pozdně letního až časně pozimního aspektu rostoucí na silně zetlelých dřevních zbytcích listnáčů západně od vrcholu Velké Javoří. Fruktifikuje pravidelně každý rok.

- Xeromphalina campanella* (Batsch) Maire
Xerula radicata (Relhan) Dörfelt

Vyšší houby stopkovýtrusé (*Homobasidiomycetes*) – hřibotvaré (*Boletales*)

- Boletus badius* (Fr.) Fr.
Boletus edulis Bull.
Boletus chrysenteron Bull.
Boletus luridiformis Rostk.
Boletus pruinatus Fr. et Hök
Boletus subtomentosus L.

- Buchwaldoboletus lignicola* (Kallenb.) Pilát
- EN
 Saprotrof lignikolní. Velmi vzácný druh rostoucí na dřevě jehličnanů v časně podzimním období. Poslední nález je z vývratového „koláče“ ležící jedle bělokoré ze střední části „NPR Velký Špičák“ z roku 2004.

- Chalciporus piperatus* (Bull.) Bataille
Porphyrellus porphyrosporus (Fr. et Hök) E.-J. Gilbert
Strobilomyces strobilaceus (Scop.) Berk.
Suillus grevillei (Klotzsch) Singer
Tylopilus felleus (Bull.) P. Karst.

Vyšší houby stopkovýtrusé (*Homobasidiomycetes*) – břichatkovaré (*Gasterales*)

- Cyathus striatus* (Huds.) Willd.
Lycoperdon echinatum Pers.
Lycoperdon nigrescens Wahlenb.
Lycoperdon perlatum Pers.

Lycoperdon pyriforme Schaeff.

Lycoperdon umbrinum Pers.

Mutinus caninus (Huds.) Fr.

NT

Saprotrof terestrický-lignikolní. Velmi vzácný druh rostoucí v listovém opadu okolo silně zetlelých kusů listnatého dřeva v pozdně letním až časně podzimním období v jasině západně od vrcholu Velké Javoří. Poslední zaznamenaná fruktifikace druhu v roce 2007.

Phallus impudicus L.

SOUHRN A DISKUSE

Inventarizační průzkum, přestože byl z hlediska mykologického prováděn v omezeném časovém úseku, navázal na předchozí průzkumy floristické a zoologické a potvrdil význam chráněného území jako významného refugia druhové diverzity v lesním komplexu Velký Špičák. Společně s PR V Klučí do budoucna představuje, při vhodném managementu, záruku zachování přírodě blízkých až pralesovitých zbytků vegetace s celou paletou pro ně typických rostlin a živočichů. Riziko představuje razantní ústup jedle bělokoré (*Abies alba*) a téměř vyhynutí jilmu horského (*Ulmus glabra*), přičemž dominantní druhem se stává buk lesní (*Fagus sylvatica*). Semenáčky jedlí a jilmů pocházející z přirozeného zmlazení jsou chráněny individuálními oplůtky nebo maloplošnými oplocenkami. Absence průběžné kontroly a oprav této ochrany má však za následek likvidaci většiny stromků spárkatou zvěří. Intenzivní péči je tedy nezbytné věnovat jak jemným pěstebním zásahům na podporu ustupujících druhů, tak účinným opatřením k redukci škod zvěří na porostech.

Zjištění, že se jedná, z hlediska druhové diverzity, o mimořádně cenné území, dokládá 395 druhů hub nalezených během inventarizačního průzkumu. Z tohoto počtu bylo 30 taxonů zařazeno do Červeného seznamu hub (makromycetů) České republiky (14 taxonů v kategorii - endangered, 6 taxonů v kategorii - vulnerable, 8 taxonů v kategorii - near threatened a 2 druhy v kategorii - date deficient). Zvýšená pozornost byla věnována skupině hub chorošovitých (*Polyporales* s. l.), kterých bylo nalezeno 72 druhů. Podařilo se potvrdit 56 druhů uváděných Vampolou (Vampola 1996), 8 druhů se nepodařilo prokázat.

Počet zaznamenaných druhů hub není konečný. U obtížně určitelných skupin hub, např. skupina hub kornatcovitých (*Corticiaceae* s. l.), by jejich počet podrobným studiem významně vzrostl. Poslední roky byly na lokalitě pro růst hub průměrné až podprůměrné podmínky, takže při příznivějším počasí se dají předpokládat další zajímavá zjištění. V mykofloře lokality významně převládají lignikolní druhy. Z toho lze vyvodit, že se jedná o přirozené porosty s pestrout nabídkou substrátů. Nejcennější partie v tomto ohledu představuje střední část rezervace s pralesovitým charakterem porostů s vysokým podílem vývratů, zlomů a souší, četnými prameništi a velkým množstvím ležících kmenů listnáčů i jehličnanů o různém stupni roz-

kladu. V absolutním součtu však na lokalitě převažují charakteristické druhy bučin.

Mezi typické a přitom méně časté patří např. rosolok-lihatka čirá (*Neobulgaria pura*), ostnateček křehký (*Dentipellis fragilis*), outkovečka naoranžovělá (*Antrodiella fissiliformis*), bránovítec dvoutvarý (*Trichaptum bifforme*), hlíva hnízdivitá (*Phyllotopsis nidulans*), houžovec bobří (*Lentinellus castoreus*), kukmák dřevní (*Volvarella caesi-otincta*), štitovka síťnatá (*Pluteus phlebophorus*), štitovka huňatá (*Pluteus hispidulus*), štitovka stinná (*Pluteus umbrosus*), štitovka vločkatá (*Pluteus podospileus*), štitovka Thomsonova (*Pluteus thomsonii*), šupinovka ježatá (*Pholiota squarrosoides*), kržatka šikmá (*Flammulaster limulatus*), kržatka ostnitá (*Flammulaster muricatus*), ryzec křídlatovýtrusý (*Lactarius pterosporus*), hlívička stopkatá (*Hohenbuehelia auriscalpium*) a psivka obecná (*Mutinus caninus*).

Na padlých kmenech jehličnanů lze nalézt druhy pórnatku tlustou (*Antrodia crassa*), outkovečku citrónovou (*Antrodiella citrinella*), pórnatku placentovou (*Postia placenta*) a bolinku černohnědou (*Camarops tubulina*).

Na jedli bělokorou (*Abies alba*) jsou vázány druhy hlívička jedlová (*Hohenbuehelia abietina*), kotrč Němcův (*Sparassis nemecii*), žilnatka bledá (*Phlebia centrifuga*) nebo korálovec jedlový (*Hericium flagellum*).

Absence zastoupení jedinců středního věku u jedle bělokoré (*Abies alba*) znamená v nejbližších desetiletích nebezpečí nedostatku dřevního substrátu nutného pro přežití těchto druhů na lokalitě.

ZÁVĚR

Zkoumaná lokalita má velkou ochrannářskou hodnotu. Vyskytuje se zde, jak nemalý počet druhů úzce vázaných na přirozené až pralesovité lesní porosty, tak množství dalších vzácných a zajímavých druhů hub. Jeden z nejcennějších prvků biocenózy zájmového území potom představuje skupina chorošovitých hub (*Polyporales* s. l.).

Význam lokality nadto podtrhuje fakt, že celá řada z výše uvedených taxonů byla zařazena do nově publikovaného Červeného seznamu hub (makromycetů) České republiky (Holec et Beran 2006).

SUMMARY

The surveyed habitat has great conservation value, which can be documented by 395 fungi species located during the inventory. Here occur both no small number of species connected with natural almost virgin forests and a large quantity of other rare and interesting fungi species. One of the most valuable elements of the biocenose territory is represented by the fungi group of polypores (*Polyporales* s. l.). The importance of the territory is shown in the fact that 30 species from the above written taxons were recently

placed in the Czech Republic's fungi red book (macromycetes) (Holec et Beran 2006).

PODĚKOVÁNÍ

Moje poděkování patří mykologům Petru Vampolovi z Jihlavy, Dr. Vladimíru Antonínovi, CSc. a Aloisi Vágnetrovi z Moravského zemského muzea v Brně za trpělivost, ochotu a snahu při determinaci jednotlivých druhů hub a Mgr. Danielovi Dvořákovi z Ústavu botaniky a zoologie Přírodovědecké fakulty Masarykovy univerzity v Brně za postřehy a připomínky k textu.

LITERATURA

- ČECH L. et al. (2002): Jihlavsko. – In: MACKOVČIN P., SEDLÁČEK M. [eds.]: Chráněná území ČR, svazek VII. – Agentura ochrany přírody a krajiny ČR a EkoCentrum Brno, Praha.
- DEMEK J. [ed.] (1987): Zeměpisný lexikon ČSR. Hory a nížiny. – Academia, Praha.
- HAGARA L., ANTONÍN V. et BAIER J. (2002): Houby. Ed. IV. – Aventinum, Praha.
- HOFHANZLOVÁ E. et EKRT L. (2007): Floristický a vegetační inventarizační průzkum Národní přírodní rezervace Velký Špičák. – Acta rer. natur., 3: 11–20.
- HOLEC J. et BERAN M. [eds.] (2006): Červený seznam hub (makromycetů) České republiky. – Příroda, 24:1–282.
- <http://www.indexfungorum.org/Names/AuthorsOfFungal-Names.asp>
- KUBÁT K., HROUDA L., CHRTEK J. jun, KAPLAN. Z., KIRSCHNER J. et ŠTĚPÁNEK J. [eds.] (2002): Klíč ke květeně České republiky. – Academia, Praha.
- MORAVEC J. et al. (1995): Rostlinná společenstva České republiky a jejich ohrožení. 2. ed. – Severočeskou přírodou, Litoměřice, suppl. 1995/1.
- NEUHÄUSLOVÁ Z. et MORAVEC J. [eds.] (1997): Mapa potenciální přirozené vegetace České republiky 1:500 000. – Botanický ústav AV ČR, Průhonice.
- NIKL FELD H. (1971): Bericht über die Kartierung der Flora Mitteleuropas. – Taxon, Vienna, 20: 545–571.
- PAPOUŠEK T. [ed.] (2004): Velký fotoatlas hub z jižních Čech. – Vlastním nákladem, České Budějovice.
- POUZAR Z. (2005): Klíč k určování našich trepkovitek (*Crepidotus*) a poznámky k nim. – Mykol. listy, 93: 1–9.
- QUITT E. (1971): Klimatische Gebiete der Tschechoslowakei. – Studia Geographica 16, GgÚ ČSAV, Brno.
- SKALICKÝ V. (1988): Regionálně fytogeografické členění. – In: HEJNÝ S. et SLAVÍK B. [eds.]: Květena ČR 1, Academia, Praha: 103–121.
- TOLASZ R., MÍKOVÁ T., VALERIANOVÁ A., VOŽENÍLEK V. [eds.] (2007): Atlas podnebí České republiky [Climate atlas of the Czech Republic], 255 p.,

- ČHMÚ & Univerzita Palackého v Olomouci, Praha & Olomouc, vydání I.
- VAMPOLA P. (1991): Chorošovité houby (*Polyporales* s. l.) státních přírodních rezervací jihlavského okresu. – Vlastiv. sbor. Vysočiny, sect. natur., 10: 3–15. Mykol. listy, 56: 1–5.
- VAMPOLA P. (1996): Inventarizace dřevokazných hub (xylomykofytů) Národní přírodní rezervace Velký Špičák. – Ms. [Depon. in: Agentura ochrany přírody a krajiny ČR, Praha].

